

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Informacja Ministra Środowiska na temat zagospodarowania odpadów komunalnych

Cel przedłożenia:

Materiał informacyjny dla

Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Opracowany przez:

Departament Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Środowiska

Przyjęty przez:

Kierownictwo resortu w dniu18.02..... 2019 r.

Zatwierdzony przez:

**Z up. Ministra
PODSEKRETAŃ STANU**

Sławomir Mazurka

Sławomira Mazurka

Podsekretarza Stanu

(z up. Ministra Środowiska)

Warszawa,18.02..... 2019 r.

Spis treści

1) Informacje ogólne dotyczące odpadów komunalnych.....	1
2) Sytuacja w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	5
3) Stan realizacji celów wynikających z przepisów Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	9
a) Recykling i przygotowanie do ponownego użycia odpadów komunalnych – papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	10
b) Recykling, przygotowanie do ponownego użycia i odzysk innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	11
c) Ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	12
4) Planowane zmiany w przepisach dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi.	13

1) Informacje ogólne dotyczące odpadów komunalnych

Odpady komunalne są to odpady wytwarzane w gospodarstwach domowych z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpady wytwarzane w handlu detalicznym, przedsiębiorstwach, budynkach biurowych i instytucjach edukacyjnych oraz opieki medycznej i administracji publicznej, o charakterze i składzie podobnym do odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych.

Ilość oraz skład morfologiczny odpadów komunalnych w bardzo dużym stopniu zależą od miejsca ich powstawania, w tym przede wszystkim od zamożności społeczeństwa i związanego z nią poziomu konsumpcji wyrobów, ale także od pory roku. Nadmienić należy, że ilość odpadów komunalnych zebranych, w przeliczeniu na jednego mieszkańca na rok, jest również skorelowana z kondycją ekonomiczną poszczególnych regionów kraju.

Wpływ na rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów mają również: rodzaj obszaru (miasto, wieś), na którym są one wytwarzane, gęstości zaludnienia, typ zabudowy (jednorodzinna, wielorodzinna), liczba turystów, obecność obiektów użyteczności publicznej oraz obecność, rodzaj, wielkość i liczba placówek handlowych i drobnego przemysłu lub usług.

Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, zwaną dalej: *dyrektywą w sprawie odpadów*, będącą kluczowym aktem prawa unijnego w dziedzinie gospodarki odpadami, celem Unii Europejskiej jest stworzenie społeczeństwa recyklingu, którego założeniem powinno być „unikanie wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów”.

Obecnie ogólne ramy systemu gospodarki odpadami w Polsce wyznacza ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.), zwana dalej: „ustawą o odpadach”. Ustawa ta transponuje do polskiego porządku prawnego wymagania prawa Unii Europejskiej z zakresu gospodarki odpadami.

W świetle art. 17 ustawy o odpadach w zakresie gospodarki odpadami obowiązuje określona hierarchia sposobów postępowania z odpadami, tj.:

- 1) zapobieganie powstawaniu odpadów;
- 2) przygotowywanie do ponownego użycia;
- 3) recykling;
- 4) inne procesy odzysku;
- 5) unieszkodliwianie.

W zakresie możliwości zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych, w tym odpadów żywności, na poszczególnych etapach cyklu życia produktu, w gospodarstwach domowych mogą być stosowane następujące działania:

- a) możliwość wymiany przedmiotów użytkowych między zainteresowanymi podmiotami,
- b) przekazywanie przedmiotów używanych oraz innych, których posiadacz chciałby się pozbyć, innym użytkownikom, w tym odpowiednim organizacjom w celu rozdysponowania wśród osób potrzebujących,
- c) edukacja w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym w zakresie ponownego użycia przedmiotów w gospodarstwach domowych i w szczególności w zakresie docelowej zmiany ich pierwotnej funkcji lub przeznaczenia, na przykład: słoików, butelek, toreb,
- d) wdrażanie jednoznacznego oznakowania informującego o okresie przydatności do spożycia,
- e) unikanie stosowania artykułów jednorazowych.

Każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić przy użyciu takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, w tym przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia. Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, posiadacz odpadów w pierwszej kolejności powinien poddać przygotowaniu do ponownego użycia lub recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych – poddać innym procesom odzysku. Odpady, których poddanie odzyskowi nie było możliwe, należy poddać unieszkodliwianiu, z zastrzeżeniem, że uprzednio wysegregowano z nich odpady nadające się do odzysku. Najniżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami usytuowane jest składowanie odpadów, któremu powinny być poddane wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób nie było możliwe.

Jednym ze środków do osiągnięcia celów gospodarki odpadami, w tym stworzenia zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, są plany gospodarki odpadami uchwalane na szczeblu krajowym i wojewódzkim.

Za politykę w zakresie gospodarki odpadami na terenie województwa odpowiedzialny jest marszałek województwa, który w ramach wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

dokonyuje analizy stanu gospodarki odpadami na obszarze województwa i określa potrzeby inwestycyjne w tym zakresie, tak aby zapewnić racjonalne zagospodarowanie odpadów. Zatem ocena oraz zaplanowanie odpowiedniej infrastruktury do zagospodarowania odpadów dokonywana jest na poziomie województw. Wobec tego szczegółowe rozwiązania inwestycyjne określone są w poszczególnych wojewódzkich planach gospodarki odpadami.

Ponadto kwestie związane z gospodarką odpadami komunalnymi szczegółowo reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, z późn. zm.), zwana dalej *ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

Dokonana w 2011 r. nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ustanowiła nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, wprowadzając zasady w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. To gminy na swoim terenie ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych i są odpowiedzialne za funkcjonowanie systemu ich odbierania i zagospodarowania.

Koszty, które gmina ponosi w związku z prowadzeniem ww. systemu, powinny być pokrywane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które każdy właściciel nieruchomości w danej gminie jest obowiązany uiścić. Ponadto przepisy ww. ustawy precyzują, że środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów funkcjonowania gminnego systemu.

Od czasu ww. nowelizacji, dane dotyczące odpadów komunalnych wskazują na poprawę sytuacji w tym obszarze. W 2011 r. 70% zebranych odpadów zostało przekazanych do składowania, natomiast w 2017 r. było to już tylko 42%.

W celu ujednolicenia zasad selektywnego zbierania odpadów komunalnych przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19), zwanego dalej *rozporządzeniem w sprawie selektywnego zbierania odpadów*, (które weszło w życie w dniu 1 lipca 2017 r.) wprowadzone zostały jednolite standardy selektywnego zbierania odpadów komunalnych w całym kraju. W rozporządzeniu określono kolory pojemników (worków) w jakich mają być zbierane odpady i napisy jakie mają znajdować się na pojemnikach, i tak:

- 1) papier zbiera się w pojemniku koloru niebieskiego oznaczonym napisem „Papier”;
- 2) szkło w pojemniku koloru zielonego oznaczonym napisem „Szkło”;

- 3) metal i tworzywa sztuczne w pojemniku koloru żółtego oznaczonym napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;
- 4) odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów, w pojemniku koloru brązowego oznaczonym napisem „Bio”.

Ponadto w ww. rozporządzeniu określono możliwość zbierania szkła w podziale na szkło bezbarwne i szkło kolorowe.

Rozporządzenie zawiera również przepisy przejściowe stanowiące, że umowy na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości obowiązujące w dniu wejścia w życie ww. rozporządzenia, które określają wymagania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób niezgodny z rozporządzeniem, zachowują ważność na czas, na jaki zostały zawarte, jednak nie dłuższy niż do dnia 30 czerwca 2021 r.

Dodatkowo rozporządzenie określa, że obowiązek zapewnienia pojemników w określonym kolorze realizuje się w terminie nie dłuższym niż 5 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia, natomiast oznakowanie pozwalające na właściwe selektywne zbieranie w nich odpadów miało zostać zapewnione w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Konieczność wydania rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów wynikała m.in. z następujących czynników:

- a) Komisja Europejska (KE) dokonała przeglądu spełniania wymagań dot. gospodarki odpadami, na podstawie którego w latach 2014-2015 powstał dokument „Mapa drogowa dla Polski”, w którym jednym z działań było zdefiniowanie przez Polskę standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- b) KE przedstawiła propozycje zmian dyrektyw w zakresie gospodarki odpadami, które zastrzały wymagania dotyczące m.in. selektywnego zbierania odpadów komunalnych (tzw. pakiet odpadowy wszedł w życie 19 sierpnia 2018 r.),
- c) niskiego poziomu odpadów komunalnych zbieranych selektywnie,
- d) konieczności ujednolicenia zasad prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie kraju,
- e) niskiej jakości zbieranych odpadów, negatywnie wpływających na stan techniczny instalacji przetwarzających odpady.

- f) konieczności osiągnięcia wysokich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów aż do 65% w roku 2035,
- g) zredukowanie składowania odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych do 10% w roku 2035 (nieprzetworzonych odpadów komunalnych nie wolno składować),
- h) pozyskanie zaangażowania mieszkańców w selektywne zbieranie odpadów,
- i) zorganizowanie efektywnego systemu selektywnego zbierania odpadów.

Należy zauważyć, że w Polsce ważnym elementem systemu zbierania odpadów komunalnych są punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), w których mieszkańcy mogą oddać odpady problemowe np. odpady niebezpieczne, zużyty sprzęt elektryczny, meble, odpady budowlano-remontowe czy np. zużyte opony. Z danych zawartych w sprawozdaniach przekazywanych do Ministerstwa Środowiska wynika, że do 2017 r. utworzono 2062 punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Gminy są zobowiązane utworzyć, co najmniej jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami.

2) Sytuacja w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Nieodłączną cechą ludzkiej działalności jest wytwarzanie odpadów. Istotnym problemem dla społeczeństw jest ich odpowiednie zagospodarowanie. Prowadzone są liczne działania, na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, mające na celu ograniczanie wpływu odpadów na środowisko oraz jak najbardziej efektywne gospodarowanie zasobami.

Głównym wyzwaniem w gospodarce odpadami na najbliższe lata jest przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, celem którego jest minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wykorzystywanie wytworzonych odpadów jako zasobu dzięki procesom recyklingu.

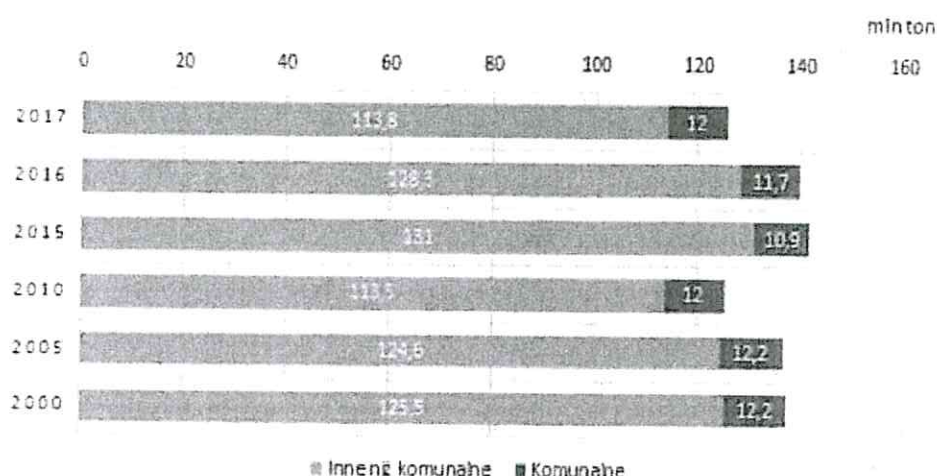
Przyjmując za kryterium podziału, miejsce powstawania odpadów, rozróżnia się grupę odpadów komunalnych powstającą na terenach zamieszkałych i związaną z bytowaniem ludzi oraz odpady przemysłowe, związane z działalnością gospodarczą.

W ostatnich latach odnotowuje się tendencję zwyżkową w zakresie masy odbieranych odpadów komunalnych.

W 2017 r. wytworzono 126 mln Mg odpadów, z czego około 9,5% stanowiły odpady komunalne (ok. 11 969 tys. ton) i odnotowano wzrost wytworzenia o 2,7% w stosunku do roku ubiegłego. Oznacza to, zwiększenie ilości wytworzonych odpadów komunalnych

na jednego mieszkańca Polski z 303 kg w 2016 r. do 311 kg w 2017 r. Należy jednak przy tym, zaznaczyć, że jest to jeden z najniższych wskaźników wśród krajów UE. Średnia ilość wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca Unii Europejskiej w 2016 r. wyniosła 483 kg. Najwięcej wytworzyły kraje Europy Zach.: Dania – 777 kg, Niemcy – 627 kg, Luksemburg – 614 kg oraz kraje o dużym udziale turystów, takie jak Cypr – 640 kg czy Malta – 621 kg. Także kraje spoza Unii Europejskiej wytworzyły znaczne ilości odpadów komunalnych przykładowo: Norwegia – 724 kg, Szwajcaria – 720 kg, Islandia – 656 kg na mieszkańca.

Na poniższym wykresie przedstawiona została szacunkowa ilość odpadów wytworzonych w Polsce w roku 2000, 2005, 2010, 2015, 2016 oraz 2017 opracowana na podstawie danych GUS.

Wykres 1. Ilość odpadów wytworzonych w latach 2000-2017

Źródło: Ochrona środowiska 2018. GUS

Odpady są potencjalnym zasobem, jeśli są przygotowywane do ponownego użycia, poddawane recyklingowi, bądź innym metodom odzysku. Odpady unieszkodliwiane mogą być potraktowane jako utrata zasobów i przejaw nieefektywności gospodarki. Powtórne zagospodarowanie odpadów wpisuje się w koncepcję biogospodarki, zgodnie z którą odpady mogą być przetwarzane w produkty, takie jak np. biomateriały, bioprodukty i bioenergia. Właściwe zarządzanie odpadami jest zasadniczym elementem zapewniającym efektywne użytkowanie zasobów naturalnych i zrównoważony wzrost gospodarczy.

Do procesów unieszkodliwienia skierowano łącznie 5,2 mln ton odpadów komunalnych wytworzonych, z czego 5 mln ton (42%) odpadów komunalnych wytworzonych przeznaczono do składowania, a pozostałe 0,2 mln ton (ok. 2%) odpadów komunalnych wytworzonych do unieszkodliwienia przez przekształcenie termiczne bez odzysku energii – wg. danych GUS „Ochrona środowiska 2018”.

W poniższej tabeli przedstawione zostało zestawienie ilości odpadów komunalnych wytworzonych w Polsce według sposobu zagospodarowania i województw w 2017 r.

Tabela 1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych, z podziałem wg sposobu zagospodarowania i województw w 2017 r.

Województwa <i>Voivodships</i>	Ogółem <i>Total</i>	Przeznaczone <i>Designated for</i>			
		recyklingu <i>recycling</i>	kompostowania lub fermentacji <i>composting or fermentation</i>	przekształcenia termicznego <i>incineration</i>	składowania <i>landfilling</i>
		w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>			
POLSKA	11969	3199	848	2922	5000
<i>POLAND</i>					
Dolnośląskie	1086	362	71	115	538
Kujawsko-pomorskie	638	144	66	162	266
Lubelskie	440	79	28	127	206
Lubuskie	366	78	29	71	188
Łódzkie	706	203	58	56	389
Małopolskie	1005	254	76	468	207
Mazowieckie	1777	411	101	580	685
Opolskie	314	82	28	63	140
Podkarpackie	464	90	16	173	184
Podlaskie	279	55	16	99	109
Pomorskie	804	164	87	246	307
Śląskie	1601	682	109	112	698
Świętokrzyskie	234	58	8	24	144
Warmińsko-mazurskie	424	82	18	128	195
Wielkopolskie	1194	265	97	381	451
Zachodniopomorskie	639	189	40	118	291

Źródło: Ochrona środowiska 2018, GUS

Większość wytworzonych odpadów komunalnych w 2017 r. (83% – 9967 tys. ton), zostało odebranych z gospodarstw domowych. Aby móc przetwarzać odpady w procesie recyklingu, niezbędne jest osiągnięcie jak najwyższych wskaźników selektywnie zebranych

odpadów. Możliwe jest to dzięki wdrażaniu rozwiązań prawnych i zaangażowaniu mieszkańców gmin w segregację odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

W latach 2012–2017 masa odpadów zebranych selektywnie zwiększała się. W 2012 r. w Polsce zebrano selektywnie ok. 1 mln. ton odpadów (ok. 10% ogółu wytworzonych odpadów komunalnych), natomiast w 2017 r. ponad 3 mln ton (27%). Ilość selektywnie zebranych odpadów jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych gminach i zależy w dużym stopniu od tego, jak został zorganizowany przez władze lokalne system zbierania odpadów.

Na poniższym wykresie przedstawione została ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie w roku 2000, 2005, 2010, 2015, 2016 oraz 2017.

Wykres 2. Odpady komunalne zebrane selektywnie

Źródło: Ochrona środowiska 2018, GUS

Celem selektywnej zbiórki odpadów jest ich przetworzenie w procesie recyklingu. W ten sposób odzyskiwana jest praktycznie cała ilość selektywnie zebranych metali (99,9%), szkła (99,6%) oraz papieru i tektury (94,3%). Jest to także główny sposób zagospodarowania tworzyw sztucznych (88,8%), odzieży i tekstyliów (77,5%) – wg. danych GUS „Ochrona środowiska 2018”.

Obowiązująca od 2011 r. znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach spowodowała, że to gminy stały się właścicielem odpadów komunalnych. Miało to umożliwić jak najlepsze ich zagospodarowanie, zapobiegając nielegalnemu pozbywaniu się ich. Przykładowo w 2017 r. zlikwidowanych zostało 13 tys. dzikich wysypisk o łącznej masie odpadów 43 tys. ton, z czego ok. 80% znajdowało się w miastach.

Dostrzegając potrzebę doszczelnienia systemu gospodarowania odpadami w kraju, tak aby odpady nie były zagospodarowywane w sposób nieprawidłowy i w miejscach do tego nieprzeznaczonych Sejm RP w dniu 20 lipca 2018 r. uchwalił ustawę o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustawach (Dz. U. 1592).

Celem ustawy było przede wszystkim pilne rozwiązanie coraz częściej występującego procederu porzucania odpadów przez podmioty gospodarujące odpadami w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, jak również w miejscach, w których zakończono działalność w zakresie gospodarki odpadami, w tym ograniczenie liczby występujących pożarów, które nasiliły się w pierwszej połowie 2018 r.

Najważniejsze zmiany legislacyjne wprowadzone ww. ustawą to wprowadzenie:

- a) obowiązku posiadania zabezpieczenia roszczeń dla podmiotów prowadzących zbieranie i przetwarzanie odpadów, w celu zabezpieczenia w odpowiedniej wysokości środków na wypadek konieczności pokrycia kosztów wykonania zastępczego w postępowaniu egzekucyjnym, poniesionych w celu usunięcia i zagospodarowania porzuconych odpadów,
- b) obowiązku prowadzenia tzw. wizyjnego systemu kontroli miejsc magazynowania lub składowania odpadów,
- c) przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej – w tym obowiązek dopuszczenia obiektu i innych miejsc magazynowania odpadów, do użytkowania na podstawie opinii Państwowej Straży Pożarnej przed rozpoczęciem działalności w zakresie gospodarki odpadami,
- d) nowych podstaw do odmowy wydania przez organ właściwy decyzji na gospodarowanie odpadami w przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów dot. gospodarki odpadami przez podmiot wnioskujący – tzw. „wilczy bilet”,
- e) większych sankcji dla podmiotów, które wielokrotnie naruszają przepisy z zakresu gospodarki odpadami – administracyjne kary pieniężne.

Wprowadzone rozwiązania mające na celu uszczelnienie obowiązujących przepisów, poprawienie ich egzekwowania przez organy powinny pozytywnie wpłynąć na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie ludzi – przez zmniejszenia ewentualnych zagrożeń dla zdrowia ludzi lub środowiska, czy też uciążliwości wynikających z niewłaściwie prowadzonej gospodarki odpadami.

3) Stan realizacji celów wynikających z przepisów Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Dyrektywa w sprawie odpadów, zgodnie z art. 11 ustanawia dla państw członkowskich UE cele w zakresie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, a także odzysku odpadów remontowo-rozbiórkowych. Natomiast, niezależnie od powyższego – już dużo wcześniej, dyrektywa Rady nr 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów wyznaczyła dla państw członkowskich cele w zakresie ograniczania składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Zgodnie z wymaganiami UE, do 2035 roku Polska powinna ograniczyć składowanie odpadów komunalnych do 10%.

Mając na uwadze powyższe zobowiązania, ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nakłada na gminę między innymi obowiązki osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- a) poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo,
- b) poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo.

W celu monitorowania postępów w zakresie osiągania ww. poziomów w gospodarce odpadami komunalnymi, w przepisach powyższej ustawy wprowadzono dla gmin obowiązki osiągania celów pośrednich, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 2167).

a) Recykling i przygotowanie do ponownego użycia odpadów komunalnych – papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych dotyczących masy odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia oraz poziomów recyklingu, wymaganych i osiągniętych w latach 2014–2017.

Tabela 2. Masa odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia oraz poziomy recyklingu wymagane i osiągnięte w latach 2014–2017.

Rok	Masa odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia w tonach	Wymagany poziom recyklingu	Osiągnięty poziom recyklingu
		%	%
2014	1 014 959,29	14	26
2015	1 058 472,72	16	26
2016	1 213 586,14	18	28
2017	1 334 976,08	20	29,05

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli, na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi przekazywanych Ministrowi Środowiska przez marszałków województw odnotowano, że w latach 2014–2017, osiągnięto poziomy recyklingu, wymagane przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

b) Recykling, przygotowanie do ponownego użycia i odzysk innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych dotyczących masy innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia i podanych odzyskowi innymi metodami oraz poziomy recyklingu wymagane i osiągnięte w latach 2014–2017.

Tabela 3. Masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia i podanych odzyskowi innymi metodami oraz poziomy recyklingu wymagane i osiągnięte w latach 2014–2017.

Rok	Masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia i odzysku innymi metodami w tonach	Wymagany poziom recyklingu	Osiągnięty poziom recyklingu
		%	%
2014	471 427,36	38	94
2015	772 081,23	40	80
2016	530 569,89	42	93
2017	558 023,67	45	91

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela wskazuje, że każdego roku osiągane są wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne (określone przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych).

c) Ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi ulegającymi biodegradacji, zgodnie z przepisami dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, przyjęto jako cel zmniejszenie ilości tych odpadów kierowanych na składowiska odpadów, tak aby nie deponowano w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.¹ (rok odniesienia). W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych dotyczących składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w latach 2014–2017.

Tabela 4. Masa zeskladowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., w latach 2014–2017.

Rok	Masa zeskladowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
	w mln ton	%
2014	1,53	35
2015	1,36	31
2016	0,51	12
2017	0,50	11

Źródło: Opracowanie własne

¹ W 1995 r. zostało wytworzonych 4,38 mln Mg komunalnych odpadów ulegających biodegradacji, przy czym na jednego mieszkańca miasta przypadało 155 kg, zaś na jednego mieszkańca wsi 47 kg.

4) Planowane zmiany w przepisach dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z przedstawionymi informacjami dotyczącymi zagospodarowania odpadów komunalnych, należy zintensyfikować wysiłki, aby osiągnąć cele w zakresie recyklingu wyznaczone w przepisach UE. Podjęcie dodatkowych działań, które wzmocnią/uzupełnią funkcjonujące już rozwiązania jest niezbędne także w związku z koniecznością przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

W wielu gminach zbyt mało uwagi poświęcono efektywności systemu gospodarki odpadami, nie zapewniając odpowiedniej kontroli w zakresie gospodarowania odpadami i faktycznej realizacji celów zapisanych w prawie krajowym i UE. Sytuację pogłębił fakt niedoszacowania ilości odpadów oraz wzrost masy wytwarzanych odpadów, wynikający m.in. z rosnącego standardu życia.

Gminy posiadają szereg możliwości podejmowania działań w kierunku zmniejszenia kosztów funkcjonowania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów:

- a) korzystanie ze środków funduszy europejskich przeznaczonych na gospodarkę odpadami
 - UE zaplanowała dla Polski łącznie 1,3 mld euro w ramach POIiŚ oraz 16 RPO,
- b) podjęcie współpracy z organizacjami odzysku,
- c) łączenie się w związki międzygminne,
- d) stosowanie trybu „in-house” przy organizacji odbioru i zagospodarowania odpadów,
- e) umożliwienie stosowania łącznie różnych kryteriów różnicujących stawki opłat,
- f) umożliwienie gminom budowy, rozbudowy, modernizacji, utrzymania i eksploatacji instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Należy wskazać, że w celu osiągnięcia przez Polskę wymaganego w 2020 r. 50% poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożono na gminy obowiązek zorganizowania systemu zagospodarowania odpadów komunalnych. a w rozporządzeniu Ministra Środowiska określono poziomy recyklingu do osiągnięcia przez gminy w poszczególnych latach, które stopniowo dochodzą do 50% w 2020 r. (2016 r. – 18%; 2017 r. – 20%; 2018 r. – 30%; 2019 r. – 40%).

W celu realizacji powyższych zobowiązań, podjęto prace m.in. nad nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Proponowane zmiany wynikają w szczególności z rekomendacji zawartych w Krajowym planie gospodarki odpadami 2022

(Kpgo 2022) mających na celu wyeliminowanie następujących zidentyfikowanych problemów:

- a) ograniczonego nadzoru gmin nad właściwym postępowaniem z odpadami komunalnymi spowodowanego wyborem łącznego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów,
- b) możliwości ryczałtowego rozliczania przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne od mieszkańców, co utrudnia gminom kontrolę nad strumieniem odpadów komunalnych oraz może prowadzić do podwyższenia kosztów systemu (przeszacowanie kosztów odbioru odpadów komunalnych),
- c) braku zachęty do selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Ponadto zaproponowano szereg innych rozwiązań m.in.:

- a) zwiększenie elastyczności gmin w wyborze instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – zniesienie konieczności przekazywania odpadów komunalnych do instalacji w ramach regionu uwolni konkurencyjność, w tym w zakresie polityki cenowej instalacji oraz pozwoli na eliminację praktyk monopolistycznych czy ograniczenie ryzyka zmonopolizacji,
- b) zmiany w zakresie zasad ustalania stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok, od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – stała opłata nie więcej niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem,
- c) poszerzenie zakresu działania PSZOK-ów o możliwość przyjmowania za dodatkową opłatą odpadów z działalności rolniczej (folia, sznurki, opony),
- d) wprowadzenie zachęt dla mieszkańców do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwach domowych:
 - różnica pomiędzy opłatą za selektywną zbiórkę odpadów, a opłatą za zbieranie odpadów nieselektywnie – osoby segregujące będą płaciły mniej;
 - wprowadzenie możliwości zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości posiadających kompostownik przydomowy,
- e) dopuszczenie możliwości obniżania opłat za odbiór odpadów od mieszkańców dzięki przychodom pochodzącym ze sprzedaży surowców wtórnych zebranych selektywnie (mechanizm ten ma charakter fakultatywny, ale powinien skutecznie zachęcać mieszkańców do segregowania odpadów, ponieważ pokaże wymierną korzyść takich działań).

PHENOLIC OSBOND

150000000 2 INCHES
 1 INCH 150000000
 PHENOLIC 150000000
 0.5 INCH 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000

PHENOLIC
 150000000 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000

CURING
 150000000 150000000

150000000 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000

150000000 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000

150000000 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000

150000000 150000000
 150000000 150000000
 150000000 150000000